

Солдатенко О. І.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мистецьких дисциплін
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Україна

**УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІДГОТОВЦІ
МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА»)**

У сучасному світі розвиток культурної сфери вимагає від фахівців високого рівня компетентності та глибокого розуміння потреб та тенденцій суспільства. У цьому контексті участь громадських організацій у підготовці менеджерів соціокультурної діяльності стає надзвичайно важливою і є актуальним та ефективним підходом, що сприяє практичному навчанню, розвитку професійних навичок та збагаченню освітнього досвіду студентів.

Давайте розглянемо ключові аспекти цієї проблеми.

1. Практичний досвід:

Громадські організації, що працюють у сфері культури та мистецтва, надають студентам можливість отримати практичний досвід у реалізації різноманітних проєктів. Це може включати організацію культурних заходів, фестивалів, виставок, концертів та інших подій. Студенти отримують можливість виробити навички управління проєктами, роботи з волонтерами, бюджетування та просування культурних заходів.

2. Навчання через дію:

Участь у реальних проєктах громадських організацій дозволяє студентам навчатися через дію. Вони мають можливість застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях, вирішувати реальні проблеми та ставити перед собою нові завдання. Це сприяє їхньому професійному та особистісному зростанню.

3. Розвиток комунікативних навичок:

Працюючи з громадськими організаціями, студенти отримують можливість покращити свої комунікативні навички. Вони навчаються ефективно спілкуватися з різними групами людей, включаючи волонтерів, спонсорів, партнерів та інші структури. Це допомагає створити сприятливий клімат співпраці та забезпечити успішну реалізацію проєктів.

4. Збільшення мережі контактів:

Співпраця з громадськими організаціями дозволяє студентам розширити свою мережу професійних контактів. Вони мають можливість зустрітися з відомими представниками культурної сфери, ділитися досвідом та знаннями з іншими професіоналами. Це може відкрити нові можливості для подальшого розвитку кар'єри.

5. Відкриття нових можливостей:

Громадські організації пропонують студентам унікальні можливості для втілення в життя своїх ідей та проєктів, сприяючи їхньому особистому та професійному розвитку.

6. Адаптація до змін в суспільстві:

Громадські організації часто опираються на інновації та гнучкість у вирішенні суспільних проблем. Співпраця з такими організаціями дозволяє майбутнім менеджерам соціокультурної діяльності розвивати навички адаптації до змін у суспільстві та швидко реагувати на виклики та можливості, що виникають.

7. Розвиток креативності та інноваційності:

Робота з громадськими організаціями може сприяти розвитку креативних та інноваційних підходів до розв'язання соціокультурних завдань. Співпраця з різноманітними проєктами та ініціативами надає студентам можливість виявити свою творчість, працездатність та здатність до інноваційного мислення.

Участь громадських організацій у підготовці менеджерів соціокультурної діяльності у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка відбувається в рамках угод про співпрацю між ними та кафедрою мистецьких дисциплін.

Наприклад, співпраця з Всеукраїнською громадською організацією «Лицарський Хрест», стейкхолдером спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, яка була створена у 2016 році з метою підтримки та вшанування учасників українського Добровольчого Руху, сімей загиблих та воїнів ЗСУ. До складу організації входять громадські активісти, волонтери, ветерани АТО, юристи, медики та представники мистецьких кіл. Волонтерами ГО «ВГО «Лицарський Хрест» надається юридична допомога учасникам добровольчого руху, членам сімей загиблих воїнів, ініціюється розгляд та ухвалення законопроектів, направлених на захист українських військових та добровольців.

Головою і засновником організації є Оксана Тунік-Фриз, яка є режисером та ведучою Церемонії “Лицарський Хрест Добровольця” де були вшановані та нагороджені відзнакою “Лицарський Хрест Добровольця” сотні українських Героїв у Чернігові, Северодонецьку, Львові, Полтаві, Тернополі та інших містах України.

З початком широкомасштабної російської агресії у лютому 2022 р., організація сконцентрувала свою роботу на допомозі Збройним Силам України та Територіальній обороні. Волонтери ГО “ВГО “Лицарський Хрест” продовжують юридичну підтримку наших військових і членів їх сімей та організують надання гуманітарної допомоги військовим і цивільним, які перебувають у зоні військових дій [1].

У 2022 р. створена Громадська рада «Єдиний мистецький простір» при Чернігівській обласній військовій адміністрації, що входить до ГО “ВГО “Лицарський Хрест”. Це, орган, який займається стратегічними питаннями в галузі культури, планує заходи, ставить мету, завдання, організує та контролює реалізацію мистецьких проєктів на Чернігівщині [2].

У 2023-2024 рр. на платформі Zoom відбулись 3 відкриті гостьові лекції Оксани Тунік-Фриз – фахівця-практика з галузі культури і мистецтва, керівника проєктів Громадської ради «Єдиний мистецький простір» при Чернігівській обласній військовій адміністрації на тему:

- «Єдиний мистецький простір Чернігівщині», де студенти дізнались багато нового про мистецькі проекти, які проводились в Чернігівському регіоні.
- «Реалізація проекту «Мій Чернігів. Танго нескореності!», де студентам презентували відеоролик «Мій Чернігів. Танго нескореності!» та розповіли про всі етапи створення і реалізації цього мистецького проекту, труднощі, виклики, перешкоди, що були під час роботи.
- «Командна робота митців Єдиного мистецького простору», де Оксана Тунік-Фриз розповіла про створені мистецькі проекти, познайомила зі своїми однодумцями, разом з якими були реалізовані творчі задуми і поділилася планами роботи на 2024 рік.

Наприклад, за рік цією командою ентузіастів, були реалізовані такі всеукраїнські мистецькі проекти: «Душа народу»; «Щедрий Че»; Дума-опера "Сліпий"; «Мій Чернігів. Танго нескореності»; «OZERNA»; «Рік ца»; колядка "Радіє земля"; музична новорічна казка "Смарагдик, або Кіготь зеленого дракона"; новорічний проєкт "Нове Різдво" та регіональні проєкти: «Арт Маніфест (прикордонні громади, Чернігів)»; «Участь у головному різдвяному концерті країни». Понад мільйон гривень зібрано для ЗСУ у спільному проєкті із фондом "Це моє місто" [3].

Студенти та магістранти отримали теоретичні знання, які стануть їм в нагоді при вивченні навчальних дисциплін: «Продюсерська діяльність в культурно-мистецькому просторі», «Менеджмент СКД», «Маркетинг СКС», «Управління проєктами культурно-просвітницької діяльності», «Проєктний менеджмент у регіональній соціокультурній сфері», «Методика організації культурно-дозвіллевої діяльності», «Культурно-просвітницька та музично-проєктна діяльність», «Основи менеджменту в галузі культури і мистецтва», «Інформаційні технології в управлінні культурою та туризмом» [3].

Крім цього, студенти спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності у вільний час: допомагають ГО «ВГО «Лицарський Хрест» у наданні гуманітарної допомоги мешканцям прикордонних територій; перераховують кошти на ЗСУ та беруть участь у підготовці і поширенні проєктів Громадської

ради «Єдиний мистецький простір» при Чернігівській обласній військовій адміністрації; спілкуються із Наталією Жижченко — українською музиканткою, мультиінструменталісткою, фронтвуменкою гурту «ОНУКА» і Євгеном Філатовим – музикантом, композитором, аранжувальником, солістом гурту «The Maneken», саундпродюсером гуртів «ОНУКА» та «The Elephants».

ГО «Асоціація гайдів України» є всеукраїнською дитячою скаутською громадською організацією, метою якої становить сприяння розвитку та формуванню соціально-зрілої жіночої особистості в її власних та державних інтересах, захист законних соціальних, вікових, економічних та інших спільних інтересів своїх членів. У 2020 році АГУ стала повноправним членом Всесвітньої асоціації дівчат-гайдів та дівчат-скаутів (WAGGGS) [4].

У 2023 році відбулась на платформі Zoom гостьова лекція Марії Олександрівни Макодзеби – фахівця соціокультурної сфери, президентки ГО "Асоціація гайдів України", стейкхолдера спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, на тему: «Організація інклюзивних соціокультурних дитячих проєктів в Україні» [5].

Студенти та магістранти дізнались багато нового про велику волонтерську діяльність "Асоціація гайдів України", специфіку організації інклюзивних соціокультурних дитячих проєктів, труднощі що виникають при їх підготовці та проведенні, активну співпрацю з іншими громадськими організаціями, волонтерами та батьками [5].

Ця інформація стане їм у нагоді при вивченні навчальних дисциплін: «Інклюзія у соціокультурній сфері», «Менеджмент СКД», «Управління проєктами культурно-просвітницької діяльності», «Проєктний менеджмент у регіональній соціокультурній сфері» та ін. [5].

Студенти спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності у вільний час також беруть практичну участь у роботі Асоціації гайдів України у декількох напрямках. А саме:

- проведення тренінгів та семінарів для лідерів організації;
- організація гайдівських таборів, подорожей, походів;

- участь у різноманітних гайдівських заходах на міжнародному рівні;
- участь у молодіжних семінарах, форумах, фестивалях, що сприяють формуванню міжнародної та національної молодіжної політики;
- участь у програмах та проектах, пов'язаних з поліпшенням становища жінок в Україні;
- співпраця з місцевими громадськими організаціями, органами влади та іншими зацікавленими сторонами, що сприяє популяризації національної культури;
- підвищення кваліфікації гайдів через проведення семінарів, тренінгів, майстер-класів та інших навчальних заходів, що допомагає студентам вдосконалити свої знання про історію, культуру, традиції та природню красу України [6].

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що участь громадських організацій у підготовці менеджерів соціокультурної діяльності відіграє ключову роль у формуванні майбутніх лідерів, здатних ефективно керувати в галузі культури та мистецтва і є важливим елементом формування їхніх професійних компетенцій та розвитку особистості. Це явище відкриває широкі можливості для навчання, розвитку та професійного зростання студентів, а також сприяє зближенню академічного та практичного досвіду в сфері соціокультурного менеджменту.

Співпраця з громадськими організаціями надає студентам можливість набути не лише теоретичних знань і практичний досвід, який буде корисним у їхній майбутній кар'єрі у сфері соціокультурного менеджменту, але й стимулює розвиток креативності та здатності до інноваційного мислення, що є ключовими факторами в успішній кар'єрі в цій галузі.

Це сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, які здатні ефективно працювати в галузі культури та мистецтва і вносити вагомий внесок у розвиток суспільства.

Список використаної літератури

1. Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник М.М.Коцюбинського. Донат на ЗСУ – крок до Перемоги. URL: https://kotsubinsky.org/news/donat_na_zsu_krok_do_peremogi/2023-12-20-2370 (дата звернення: 02.04.2024).
2. 0462.ua - Сайт міста Чернігова. Оксана Тунік-Фриз: «Культура – це складова України. І саме з цим ворог бореться». URL: <https://www.0462.ua/news/3557999/oksana-tunik-friz-kultura-ce-skladova-ukraini-i-same-z-cim-vorog-boretsa> (дата звернення: 02.04.2024).
3. Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка. Зустріч зі стейкхолдером «Єдиний мистецький простір». URL: <http://chnpu.edu.ua/component/k2/item/4368-zustrich-zi-steikkholderom-yedynyi-mystetskyi-prostir> (дата звернення: 02.04.2024).
4. Вікіпедія – вільна бібліотека. Асоціація гайдів України. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Асоціація_гайдів_України (дата звернення: 02.04.2024).
5. Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка. Зустріч з президенткою ГО "Асоціація Гайдів України". URL: <http://chnpu.edu.ua/component/k2/item/4119-zustrich-z-prezydentkoiu-ho-asotsiatsiia-haidiv-ukrainy> (дата звернення: 02.04.2024).
6. Асоціація Гайдів України. Тема 1. АГУ сьогодні. URL: http://www.girlguiding.org.ua/DyWP/bindata/i2574/tema_1_-_agu_sogodn.doc (дата звернення: 02.04.2024).